Kinh Đa Giới (Bahudhātuka Sutta)

Kinh Trung Bộ (VNC PHVN, 2020)

115. KINH ĐA GIỚI (Bahudhãtuka Suttdỷ

124. Như vầy tôi nghe. Một thời, Thế Tôn trú ở Sãvatthi (Xá-vệ)5 Jetavana (Kỳ-đà Lâm), tại tinh xá ông Anãthapinậika (Cấp Cô Độc). Ở dấy, Thế Tôn gọi các Tỷ-kheo: Này các Tỷ-kheo! Bạch Thế Tôn. Cac Ty-kheo ay vang dap The Ton. The Ton nói như sau: Phàm có những sợ hãi gì sanh khởi, này các Tỷ-kheo, tât cả những sợ hãi ấy sanh khởi cho người ngu5 không phải cho người hi trí (panditato). Phàm có những thất vọng gì12 sanh khởi5 này các Tỷ-kheo, tất cả thất vọng ấy sanh khởi cho người ngu, không phải cho người hiền trí. Phàm có những hoạn nạn gì sanh khởi, này các Tỷ-kheo5 tất cả hoạn nạn ấy sanh khởi cho người ngu, không phải cho người hiền trí. Ví như, này các Tỷ-kheo. tia lửa3 từ ngôi nhà băng cây lau hay từ ngôi nhà băng cỏ? thiêu cháy ngôi nhà có lâu gác được trét trong trét ngoài? được che chở khỏi gió, có chốt khóa gài kỹ, có cửa sổ đóng kỹ.4 Cũng vậy, này các Tỷ-kheo, phàm có những sợ hãi gì sanh khởi, này các Tỷ-kheo, tất cả những sợ hãi ấy sanh khởi cho người ngu, không phải cho người hiền trí. Phàm có những thất vọng gì sanh khởi, này các Tỷ-kheo, tất cả những thất vọng ấy sanh khởi cho người ngu, không phải cho người hiền trí. Phàm có những hoạn nạn gì sanh khởi5 này các Tỷ-kheo, tất cả những hoạn nạn ấy sanh khởi cho người ngu, không phải cho người hiên trí. Như vậy5 này các Tỷ-kheo? kẻ ngu đầy những sợ hãi? người hiền trí không có sợ hãi. Kẻ ngu đầy những thất vọng, người hiền trí không có thất vọng. Kẻ ngu đầy những hoạn nạn, người hiền trí không có hoạn nạn. Này các Tỷ-kheo, không có sợ hãi cho người hiền trí, không có thất vọng cho người hiền trí, không có hoạn nạn cho người hiền trí. Do vậy? này các Tỷ-kheo, các ông cần phải học tập: "Chúng tôi sẽ là người hiền trí, chúng tôi sẽ là người biết suy tư tìm hi©u.”

1 Xem D. III. 99; s. 11.140; A. I. 26; Kvu. 1. Kinh tương đương trong bộ Trung A-hàm kinh là £)a giới kinh (r.OỊ, 0026.181. O7ỘaO8). Tham chiếu: Tạp.(7.02. 0099.451*. oil5c27); Phật thuyết Tưphẩmpháp mônkỉnh ắi(ri7.0776.0712b lò); Đại trí độ luận (r.25.1509.24a. 023 16); đạt-maPháp uẩn túc /n(r.26. 1537.10. Ò501b24). ' 2 Ưpaddavã'. Thất vọng, sầu não, trạng thái thất niệm. Xem CPD.; MA. IV 102 viết anekaggatãkãra. 3Aggimukka. Xem 4 I. 101 viết là Aggimutta. 4XemML 76 và II. 8.

Khi được nghe nói vậy, Tôn giả Ãnanda bạch Thế Tôn: Đến mức độ nào, bạch Thế Tôn, là vừa đủ để nói: "Tỷ-kheo là người hiền trí, biết suy tư tìm hiểu"? Cho đến khi, này Ãnanda, Tỷ-kheo thiện xảo về giới5 thiện xảo về xứ? thiện xảo về duyên khởi và thiện xảo về xứ phi xứ,5 đến mức độ như vậy5 này Ãnanda, là vừa đủ để nói: "Tỷ-kheo là người hiền trí, biết suy tư tìm hiểu.” 125. - Đến mức độ nào, bạch Thế Tôn, là vừa đủ để nói: "Tỷ-kheo thiện xảo về gi&i"? —Này Ãnanda, có mười tám giới này:5 6 Nhãn giới5 sắc giới, nhãn thức giới; nhĩ giới5 thanh giới, nhĩ thức giới; tỷ giới? hương gi&i, tỷ thức giới; thiệt giới5 vị giới5 thiệt thức giới; thân giới, xúc giới? thân thức giới; ý giới,

pháp giới, ý thức giới. Này Ãnanda, cho đến khi biết được, thấy được mười tám giới này, chọ đến mức độ như vậy, này Ãnanda, là vừa đủ để nói: "Tỷ-kheo thiện xảo về gi&i." Nhưng bạch Thế Tôn, có thể có pháp môn nào khác là vừa đủ để nói: "Tỷ- kheo thiện xảo về gi&i"? Có thể có, này Ãnanda. Này Ãnanda, có sáu giới này: Địa giới5 thủy giới, hỏa gi&i, phong giới, không giới, thức giới.7 Này Ãnanda, cho đến khi biết được5 thấy được sáu giới này5 cho đến mức độ như vậy5 này Ãnanda, là vừa đủ để nói: "Tỷ-kheo thiện xảo về gi&i." —Nhưng bạch Thế Tôn? có thể có pháp môn nào khác là vừa đủ để nói: 6Tỷ- kheo thiện xảo về gi&i"? -Có thể có5 này Ãnanda. Này Ãnanda, có sáu giới này: Lạc giới, khổ giới, hỷ giới? ưu giới, xả giới, vô minh giới.8 Này Ãnanda, cho đến khi biết được, thấy được sáu giới này5 cho đến mức độ như vậy, này Ãnanda, là vừa đủ để nói: "Tỷ-kheo thiện xảo về giới." —Nhưng bạch Thế Tôn, có thể có pháp môn nào khác là vừa đủ để nói: 66Tỷ- kheo thiện xảo về gi&i"? Có thể có, này Ãnanda. Này Ãnanda, có sáu giới này: Dục giới, ly dục giới, sân giới, vô sân giới, hại giới, bất hại giới.9 Này Ananda, cho đến khi biết được, thấy được sáu giới này, cho đến mức độ như vậy, này Ãnanda, là vừa đủ để nói: 66Tỷ-kheo thiện xảo về giới.^, -Nhưng bạch Thế Tôn, có thể có pháp môn nào khác là vừa đủ để nói: "Tỷ- kheo thiện xảo về giód"?

5 Thãnãthãna: Xứ phi xứ, sự kiện gì có xảy ra hay không xảy ra.

6 Vbh. 90 viết về các giới, dhãtu. Xem Vỉsm. 484ff.

7NhưMIIL31.

8 Vbh. 85.

9 Xem 6 giới này tại D. III. 215; s. II. 151; 4 III. 447; Vbh. 86.

Có thể có, này Ãnanda. Này Ãnanda, có ba giới này: Dục giới, sắc giới, vô sắc giới.10 Này Ãnandạ, cho đến khi biết được, thấy được ba giới này, cho đến mức độ như vậy, này Ãnanda, là vừa đủ để nói: 66Tỷ-kheo thiện xảo về gi&i." —Nhưng bạch Thế Tôn, có thể có pháp môn nào khác là vừa đủ để nói: "Tỷ- kheo thiện xảo về giói"? Có thể c6, này Ãnanda. Này Ãnanda, có hai giới này: Hữu vi giới và vô vi giới.11 Này Ãnanda, cho đến khi biết được, thấy được hai giới này, cho đến mức độ như vậy? này Ãnanda, là vừa đủ để nói: "Tỷ-kheo thiện xảo về gi&i." 126. - Nhung bạch Thế Tôn, cho đến mức độ nào là vừa đủ để nói: ccTỷ- kheo thiện xảo ve xd"? -Này Ãnanda, có sáu nội xứ5 ngoại xứ này: Mắt và sắc, tai và tiếng, mũi và hương, lưỡi và vị? thân và xúc, ý và pháp. Này Ãnanda, cho đến khi biết được? thấy được sáu nội ngoại xứ này, cho đến mức độ như vậy? này Ãnanda, là vừa đủ để nói: 66Tỷ-kheo thiện xảo về xú*." —Nhung bạch Thế Tôn, cho đến mức độ nào là vừa đủ để nói: 66Tỷ-kheo thiện xảo về duyên kh&i"? Ở dây, này Ãnanda, Tỷ-kheo biết như sau: Nếu cái này có, cái kia có; do cái này sanh, cái kia sanh. Nếu cái này không c6, cái kia không có; do cái này diệt, cái kia diệt. Tức là vô minh duyên hành,12 hành duyên thức? thức duyên danh sắc, danh sắc duyên lục nhập, lục nhập duyên xúc, xúc duyên thọ, thọ duyên ái5 ái duyên thủ, thủ duyên hữu, hữu duyên sanh; do duyên sanh, lão, tử, sầu, bi, khổ, ưu, não sanh khởi. Như vậy? này Ananda, là sự tập khởi của toàn bộ khổ uẩn này. Nhưng do sự diệt trừ, sự ly tham hoàn toàn của chính vô minh này, các hành diệt; do các hành diệt, danh sắc diệt; do danh

sắc diệt, lục nhập diệt; do lục nhập diệt, xúc diệt; do xúc diệt, thọ diệt; do thọ diệt, ái diệt; do ái diệt, thủ diệt; do thủ diệt, hữu diệt; do hữu diệt, sanh diệt; do sanh diệt, lão? tử, sầu, bi, khổ? ưu, não đoạn diệt. Như vậy là sự đoạn diệt hoàn toàn của khổ uẩn này. Cho đến như vậy? này Ãnanda, là vừa đủ để nói: uTỷ-kheo thiện xảo về duyên khởi." 127. - Nhưnệ cho đến mức độ nào, bạch Thế Tôn, là vừa đủ để n6i: "Tỷ- kheo thiện xảo ve xứ phi xứ"? -Ở đây, này Ãnanda, Tỷ-kheo biết rõ rằng: "Sự kiện này khônệ có xảy ra, không có hiện hữu,13 khi một người thành tựu [chánh] kiên lại đi đên các hành (sankhãram) và xem là thường còn.,, Sự kiện như vậy không xảy ra. Và vị ấy biết rằng: "Sụ* kiện này có xảy ra? có hiện hữu, khi một người phàm phu đi đến các hành và xem là thường còn?5 Sự kiện như vậy có xảy ra.

10 Xem DHL 215; 45.

11 Xem a III. 274.

12 Xem M. I. 262-64; MLS. I. xxiv.

13 Xem 4 1. 26ff.

Vị ây biêt rõ răng: Sự kiện này không có xảy ra, không có hiện hữu, khi một người thành tựu [chánh] kiến, lại có thể đi đến các hành với ý niệm lạc thQ." Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: "Sụ* kiện này có xảy ra, có hiện hữu, khi một người phàm phu đi đến các hành với ý niệm lạc thọ?5 Sự kiện như vậy có xảy ra. Vị ấy biết rằng: "Sụ* kiện này không có xảy ra, không có hiện hữu, khi một người nào thành tựu [chánh] kiến, lại có thể đi đến các pháp với ý niệm tự ngã?9 Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ây biêt răng: uSự kiện này có xảy ra, có hiện hữu, khi một người phàm phu đi đến các pháp với ý niệm tự ngã.^, Sự kiện như vậy có xảy ra. 128. Vị ấy biết rõ rằng: "Sịt kiện này khôn^ có xảy ra, không có hiện hữu, khi một người thành tựu [chảnh] kiến, có thể giết sinh mạng người mẹ." Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: "Sự kiện này có xảy ra9 có hiện hữu? khi một người phàm phu có thể giết sinh mạng người mẹ.,, Sự kiện như vậy có xảy ra. Vị ấy biết rõ rằng: "Sự kiện này khônẹ có xảy ra, không có hiện hữu, khi một người thành tựu [chánh] kiến, có the giết sinh mạng người cha... (như trên)... có thể giết sinh mạng A-la-hán... (như trên). Vị ấy biết rõ rằng: "Sụ* kiên này không có xảy ra, không có hiện hữu, khi một người thành tựu [chánh] kiến có thể với ác tâm làm Như Lai chảy mau." Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: "Sự kiện này có xảy ra, có hiện hữu, khi một người phàm phu với ác tâm làm Như Lai chảy mAu." Sự kiện như vậy có xảy ra. Vị ấy biết rõ rằng: "Su kiện này không có xảy ra, không có hiện hữu, khi một người thành tựu Ị^chánh] kiến có thể phá hòa hợp Tăng?5 Sự kiện như vậy không xảy ra. Và vị ây biết rõ rằng: "Sịt kiện này có xảy ra, có hiện hữu, khi một người phàm phu có thể phá hòa hợp Tang?9 Sự kiện như vậy có xảy ra. Vị ấy biết rõ rằng: "Sịt kiện này không có xảy ra9 không có hiện hữu, khi một người thành tựu [chánh] kiến có thể đề cao một Đạo sư khác." Su kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: uSự kiện này có xảy ra, có hiện hữu, khi một người phàm phu đề cao một Đạo sư khác." Sự kiện như vậy có xảy ra. 129. Vị ấy biết rõ rằng: "Sự kiện này không có xảy ra5 không có hiện hữu, khi cùng

trong một thê giới (lokadhãtiỉ). hai A-la-hán Chánh Đăng Giác có thê xuất hiện [một lần] không trước không sau." Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: "Su kiện này có xảy ra5 có hiện hữu, khi cùng trong một thế giới, một A-la-hán Chánh Đẳng Giác có thể xuất hien." Sự kiện như vậy có xảy ra. Vị ấy biết rõ rằng: uSự kiện này không có xảy ra, không hiện hữu, khi cùng trong một thế giới hai Vua Chuyển Luân có thể xuất hiện [một lầnỊ, không trước không sau.” Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rang: uSự kiện này có xảy ra, có hiện hữu, khi trong một thê giới, một vị Vua Chuyên Luân có thể xuất hiện.,, Sự kiện như vậy có xảy ra.

115. KINH ĐA GIỚI 899

130. Vị ấy biết rõ rằng: uSự kiện này không có xảy ra, không có hiện hữu, khi một nữ nhân có thể thành A-la-hán Chánh Đẳng Giác.” Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: "Sự kiện này có xảy ra, có hiện hữu, khi một nam nhân có thể thành một A-la-hán Chánh Đẳng Gi^c." Sự kiện như vậy có xảy ra. Vị ấy biết rõ rằng: "Sự kiện này không có xảy ra, không có hiện hữu, khi một nữ nhân có thể thành một Chuyển Luân Vương.” Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: "Sịt kiện này có xảy ra, có hiện hữu, khi một nam nhân có thể trở thành một Chuyển Luân Vương.55 Sự kiện như vậy có xảy ra. Vị ấy biết rõ rằng: "Su kiện này không có xảy ra, không có hiện hữu, khi một nữ nhân có thể thành Sakka (Đế-thích)... có thể trở thành Ma vương... có thể trở thành Phạm thiên.Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: “Sịt kiện này có xảy ra, có hiện hữu5 khi một nam nhân cỏ thể trở thành Sakka... có thể trở thành Ma vương... có thê trở thành Phạm thiên.^, Sự kiện như vậy có xảy ra. 131. Vị ấy biết rõ rằng: uSự kiện này không có xảy ra, không có hiện hữu, khi một thân ác hành có thể sanh ra ạuả báo khả ái? khả hỷ, khả lạc.” Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: "Sự kiện này có xảy ra9 có hiện hữu5 khi một thân ác hành có thể sanh ra quả báo không khả ái, không khả hỷ? không khả lạc." Sự kiện như vậy có xảy ra. Vị ấy biết rõ rằng: "Sịt kiện này không có xảy ra, không có hiện hữu, khi một khẩu ác hành... (như trên)... khi một ý ác hành có thể sanh ra quả báo khả ái, khả hỷ, khà lạc.” Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: "Sụ* kiện này có xảy ra, có hiện hữu, khi một khẩu ác hành... (như trên)... khi một ý ác hành có thể sanh ra quả báo không khả ái? không khả hỷ, không khả lạc?5 Sự kiện như vậy có xảy ra. Vị ấy biết rõ rằng: "Sự kiện này không có xảy ra, không có hiện hữu, khi một thân thiện hành có thể sanh ra quả báo không khả ái, không khả hỷ, không khả lạc." Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: uSự kiện này có xảy ra, có hiện hữu, khi một thân thiện hành có thể sanh ra quả báo khả ái, khả hỷ? khả lạc.” Sự kiện như vậy có xảy ra. Vị ấy biết rõ rằng: "Sụ* kiện này không có xảy ra? kh6ng có hiện hữu, khi một khẩu thiện hành... (như trên)... một ý thiện hành có thể sanh ra quả báo không khả ái, không khả hỷ? không khả lạc.” Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: "Sự kiện này có xảy ra, có hiện hữu, khi một khẩu thiện hành... (như trên)... khi một ý thiện hành có thể sanh ra quả báo khả ái? khả hỷ, khả lạc." Sự kiện như vậy có xảy ra. Vị ây biêt rõ răng: Sự kiện này không có xảy ra9 không có hiện hữu, khi một người hành trì thân ác hành, do nhân thân ác hành ấy, do duyên thân ác hành ấy, sau khi thân hoại mạng chung có thể sanh thiện thú, thiên giới, cõi đời

này." Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ây biêt rõ răng: "Sụ* kiện này có xảy ra, khi một người hành trì thân ác hành, do nhân thân ác hành ấy, do duyên thân ác hành ấy, sau khi thân hoại mạng chung, có thể sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngỊic.” Sự kiện này có xảy ra. Vị ấy biết rõ rằng: "Su kiện này không có xảy ra, không có hiện hữu, khi một n^ười hành trì khẩu ác hành... (như trên)... hành trì ý ác hành, do nhân ý ác hành ay? do duyên ý ác hành ấy, sau khi thân hoại mạng chung có thể sanh lên thiện thú, thiên giới, cõi đời nay?9 Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: C6Sự kiện này có xảy ra, có hiện hữu, khi một người hành trì khẩu ác hành... (như trên)... khi một người hành trì ý ác hành? sau khi thân hoại mạng chung có thể sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục." Sự kiện như vậy có xảy ra. Vị ấy biết rõ rằng: "Sụ* kiện này không có xảy ra? không có hiện hữu, khi một người hành trì thân thiện hành5 do nhân thân thiện hành ấy, do duyên thân thiện hành ấy, có thể sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngúc.” Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rằng: "Sự kiện này có xảy ra5 có hiện hữu, khi một người hành trì thân thiện hành, do nhân thân thiện hành ấy, do duyên thân thiện hành ấy, có thể sanh lên thiện thú, thiên giới, cõi đời nay?5 Sự kiện như vậy có xảy ra. Vị ấy biết rõ rằng: "Su kiện này không có xảy ra, không có hiện hữu, khi một người hành trì khẩu thiện hành... (như trên)... hành trì ý thiện hành, do nhân ý thiện hành ấy, do duyên ý thiện hành ấy, có thể sanh vào cõi dữ, ác thú, đọa xứ, địa ngục.,, Sự kiện như vậy không có xảy ra. Và vị ấy biết rõ rằng: “Sụ* kiện này có xảy ra, có hiện hữu, khi một người hành trì khẩu thiện hành... (như trên)... khi một người hành trì ý thiện hành, do nhân ý thiện hành ấy, do duyên ý thiện hành ấy, có thể sanh lên thiện thú5 thiên giới, cõi đời này." Sự kiện như vậy có xảy ra. Cho đến mức độ như vậy, này Ãnanda, là vừa đủ để nói: C6Tỷ-kheo thiện xảo về xứ phi xứ.”

132. Khi được nghe nói vậy, Tôn giả Ãnanda bạch Thế Tôn: Thật vi diệu thay, bạch Thế Tôn! Thật hy hữu thay, bạch Thế Tôn! Bạch Thế Tôn, pháp môn này có tên gì? Do vậy? này Ãnanda, ông hãy thọ trì pháp môn này là Đa giới, hãy thọ trì pháp môn này là Bốn chuyển (CatuparivattoỴ hãy thọ trì pháp môn này là Pháp kính (DhammãdãsoỴ hãy thọ trì pháp môn này là Trống bất tử, hãy thọ trì pháp môn này là Vô thượng chiến thắng. Thế Tôn thuyết giảng như vậy5 Tôn giả Ãnanda hoan hỷ tín thọ lời Thế Tôn dạy.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.